JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1855. **Zaturdag 6 October.** **N°. 80.**

Prijs per halfjaar voor *Batavia* .... ƒ 12.50
» » » *Java* .... » 15.—
» » » *Buitenbezittingen* ...... » 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentiën is... ƒ —.60 duiten voor de *Vijf woorden*
Bij eerste of meerdere herhaling - —.30 » » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

Civiel Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de ambtenaar *M. Rudolph*, laatstelijk lid der weeskamer te Batavia.

Militair Departement.

Bevorderd:

Tot majoor, de kapitein *J. C. C. Henckel*, met bepaling dat hij zal worden ingedeeld als kommandant der veld- en bergbatterijen in de tweede militaire afdeeling, garnizoen houdende te *Willem I*.

Tot kapitein, de eerste luitenant *J. W. E. Kuijpers*.

Tot eerste luitenants, de tweede luitenants *J. J. de Rochemont* en *P. J. F. L. van der Meer*.

Verleend:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den betaalmeester der eerste klasse bij de militaire administratie *J. W. Jonkers*.

Advertentien.

De directeur der middelen en domeinen maakt bij deze bekend, dat gelegenheid bestaat tot plaatsing van eenen opzigter over het kustlicht op de 4de punt in Straat Sunda nabij Anjer, aan welke betrekking verbonden is eene maandelijksche bezoldiging van 200 gulden en vrije woning.

De vereischten voor die betrekking zijn:

1°. Voldoende werktuigkundige kennis, om zich spoedig te kunnen eigen maken de behandeling van de mechanische lampen en lichttoestellen.

2°. Bedrevenheid in het bankwerken, smeden en in het koper en blikwerken, voor zoo veel den instrumentmaker noodig is.

3°. gewoonte in het voeren van gezag over werklieden, hen te leiden en te onderrigten.

4°. administrative kennis en ervarenheid in het hollandsch schrijven en in het spreken van maleisch, en

5°. een gezond en krachtvol gestel, bij eenen ouderdom tusschen 23 en 40 jaren.

Een ieder, genegen om voor genoemde betrekking in aanmerking te komen, wende zich tot den inspecteur over de bebakening, de kustverlichting en het loodswezen in Nederlandsch Indië, te Batavia, bij gefranceerde en op zegel geschreven verzoekschriften, onder overlegging van bewijzen van goed en ingetogen gedrag, en voorts van getuigschriften dat de verzoeker is toegerust met de gevorderde bekwaamheden, benevens van eene verklaring dat hij, wanneer dit wordt noodig geoordeeld, zich onderwerpt om daarvan bij eene van 'slands werktuigplaatsen de verlangde bewijzen te leveren

---

De assistent-resident voor de policie der stad en voorsteden van Batavia, brengt bij deze ter kennis van belanghebbenden: dat in den avond van Zaturdag den 29sten Sept., jl. voor het paleis te Weltevreden gevonden is een zilveren horlogie met gouden ketting; wordende degene die vermeenen mogt daarop regt te hebben, uitgenoodigd zich te vervoegen ten policie-kantore alhier.

Door den kerkeraad der evangelische gemeente te Batavia het schriftelijke verzoek gedaan zijnde om, ter voorkoming van storing in de godsdienstoefeningen, *de des Zondags bij de Willemskerk geappointeerde policie-dienaren te doen gelasten, alle rijtuigen, uitgeonderd die waarin kinderen ten doop naar de kerk worden gebragt, buiten het hek van het erf der kerk te doen ophouden, nadat* $8\frac{1}{2}$ *ure zal zijn geslagen;* — zoo brengt de assistent-resident voor de policie der stad en voorsteden van Batavia ter kennis van belanghebbenden, dat, ter opvolging van dit verzoek, dezerzijds de noodige bevelen zijn gegeven.

Landmail van October.

De directeur der posterijen te Batavia, herinnert bij deze belanghebbenden, dat het mailstoomschip in October den 11den zullende vertrekken, de brievenpakketten daarmede te verzenden, bij het postkantoor te Weltevreden zullen worden gesloten op Woensdag den 10den October aanstaande:

a. des avonds ten 8 ure, voor Europa, Britsch-Indië, China, enz., enz.

b. des middags ten 1 ure, die voor Banca, Palembang, Billiton en Riouw.

Vendutien.

Op Maandag 8 October voor het woonhuis van den heer *L. du Perron*, op Cramat, door *Vaupel & Co.*,

Op Dingsdag 9 October wegens vertrek voor de woning van den heer *L. B. Paternostre du Montlieu*, door *B. J. Leon.*

Op Donderdag 11 October voor het commissiehuis van *A. van Ommeren & Co.*,

Op Vrijdag 12 October voor het commissiehuis van gebr. *Roselje & Co.*,

Oproeping van Crediteuren.

In de *Javasche Courant* van heden, worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door het collégie van boedelmeesteren: inlander *Lebe Abas.*

Door de Agenten der Soerabayasche Wees- en Boedelkamer te Probolingo: *Jan Hendrik Martin Martens.*

Door *C. L. F. Hoff* te Salatiga: *Alfredus Theodorus Hoff.*

Door de weduwe *H. Schoewert* geb. *Krietenmeijer, C. Schoewert.*

Door *Said Aloewie bin Alie* en *Sech Abdul Rachman Baragoean*, te Probolingo: den arabier *Sech Abdal bin Abeif Aboeda.*

Door *J. P. V. Dieudonné G. T. A. Boer*, te Ternate: *W. Heijmans.*

Vertrekkende Personen.

Mosselman en *familie.* — Dr. *de Wilde* en *familie.*

Aangekomen Vreemdelingen.

Van den 1*sten tot en met den* 4 *October* 1855.

ROTTERDAMSCH HOTEL. *J. Blank*, van Bagelen.

MARINE HOTEL. *D. Grim*, van Soerabaija; — *H. de Vieser*, van Amsterdam; — *W. Osseweijer*, uit het hospitaal; — *Cornets de Groot* van Buitenzorg; — *van der Ven*, van idem; — *R. J. Rijken* van Samarang; — *J. C. Oudemat*, van Onrust; — *Mansfeldt*, van idem; *J. de Haas*, van idem.

JAVA HOTEL. *L. E. S. Beer*, van Pekalongan; — *Henrij H. Hatchkij*, van Melbourn; — *M. van der Meijden*, van Lancaster; — *Boulet van Roost; — aan Feuten*, van . . . .

HOTEL WILLEM II. *A. J. W. Schreuder*, van Batavia.

HOTEL DER NEDERLANDEN. *J. W. R. Hoeksma*, van Soerabaya; — *Augs. Bieber*, van idem; — *Charles D. Chapeaurouge*, van idem.

Advertentiën.

Getrouwd:

A. J. VAN DELDEN Sr.
met
H. M. J. SCHUT.

MENADO, 18 *Julij* 1855.
Eenige Kennisgeving. (1908)

Heden beviel van een welgeschapen ZOON de geliefde echtgenoote van

(1941) H. L. SCHMITT.

SOERABAYA, 22 *September* 1855.

Bevallen van een ZOON, *P. A. M. Karthaus, Melchers.*

SOERABAYA, 23 *September* 1855. (1911)

Op den 24 Augustus 1855 is op het eiland Ternate voorspoedig bevallen van eenen welgeschapen ZOON, *U. O. Michel*, geliefde echtgenoote van

(1932) J. A. VAN OORT.

Bevallen van eenen ZOON *L. M. E. de Nijs*, geboren *Heijnis.*

BATAVIA, 1 *October* 1855.

(1937) Eenige kennisgave.

Het DOCHTERTJE den 16 dezer door Gods goedheid ons geschonken, nam hij in Zijne wijsheid heden weder tot zich.

(1936) J. W. C. VAN STEEDEN.
C. P. A. VAN STEEDEN, *Colet.*

BANDA, 21 *Augustus.*

Heden ontvingen wij het treurige berigt van het overlijden te Banda, van onzen geliefden Vader en Behuwdvader *George Adrianus Willems*, in den ouderdom van 64 jaren.

F. C. WILLEMSZ.
(1916) L. D. WILLEMSZ,
Volmer.

SOERABAYA, *den* 25 *September* 1855.
Eenige Kennisgeving.

Op den 19 Junij 1855 overleed te Parijs, op zijne terugreize naar Java, mijn veelgeliefde Zoon *Wilhelm Cornelis.*

S. W. BRUGMAN, Wed. *L. Launy.*

SERANG, 1 *October* 1855. (1909)

Vendutie

op Maandag den 8 October 1855,

voor het woonhuis van wijlen den Hoog Edel Gestrengen heer *L. du Perron*, op Cramat, door *Vaupel & Co.*, van

wagens, paarden, tuigen, benevens eenen goed onderhouden inboedel, bestaande uit mahonie- en andere houtsoorten meubels, spiegels, schilderijen, lampen, glaswerk, porceleinen, tafel- en theeserviezen, pleet- en zilverwerk, enz., enz.

Alsmede eene collectie fraaije bloemen in potten, tuingereedschappen, enz.

Alles Zondag den 7den voor een ieder te bezigtigen.

(1925)

VENDUTIE

op Donderdag den 11 October 1855,

van puike boter, fijne roode wijn, salade oly, spiegels in vergulde lijsten, wollen dekens, 50 picols tamarinde, margohouten balken, eene mecanique trog en eene buil, afkomstig van de gewezen firma *Leroux & Berne*, enz., en **15 aandeelen in de Javasche Bank**, zijnde de overige 56 aandeelen uit de hand verkocht.

(1945)

VENDUTIE

op Vrijdag den 12 *October* 1855,

voor het commissiehuis van *Gebr. Roselje & Co.*

van spiegels, klokken, boter, kistwijn, eau de cologne, kramerijen, glaswerk, divers porcelein, gezonde en beschadigde lijnwaden, losse en gezette brillanten, etc.

(1946)

Pas ontvangen:

Palembangsche Rottingmatten

bij

(1935) A. VAN OMMEREN & Co.

DE FRANSCHE KOMIEK EN DE BARONESSE (*vervolg.*)

Gewis heeft de lezer reeds uit het verhaalde bespeurd, dat mevrouw *van Tal* eene rijke, hoogadelijke dame was. Na den dood van haren gemaal was zij met twee, niet slechts leelijke, maar ook verwende, onaangename dochters overgebleven. De vurigste wensch van de douairière was tot heden onvervuld gebleven, namelijk, de zoo mogelijke uithuwelijking der beide dochters aan vermogende jongelieden van hooge geboorte. Ongeloofelijk waren de middelen, die zij reeds had beproefd om tot dat doel te geraken, en tal van heeren hadden hare feesten reeds bijgewoond; doch hadden ook allen, door de onaangename karakters der freules afgeschrikt, opgehouden hare salons te bezoeken. De beide heeren, waarop mevrouw *van Tal* nu hare plannen bouwde, hebben wij er zoo even aangetroffen. De jonker *van Bierenstag* was, wel is waar van eene zeer goede afkomst, doch behalve zijn traktement als commies bij de posterijen, bezat hij weinig of niet; *van Guntheim* daarentegen was het eenige kind van een vermogend koopman, die voor twee jaren bij den dood zijns vaders eenige erfgenaam was geworden, en schoon dus niet van adel, oordeelde mevrouw hem, als épauletendrager en man van fortuin, niet geheel verwerpelijk, en — dewijl de dames met iederen dag ook een dagje ouder werden — *Justine* was twee en dertig en *Charlotte* negen en twintig jaren — had de moeder vast besloten *Justine* aan den armen Baron, en *Charlotte* aan den rijken officier uit te huwelijken. Wat de freules betrof — ja, 't valt moeijelijk te zeggen — wat zij wilden. *Justine* was, als hare scherpe en onaangename trekken, scherp en onaangenaam van karakter. Liefde kende zij niet, maar wel bezielde haar een zeker verlangen om een man te bezitten, dien zij naar hare luimen zou kunnen regeren. De vele jonge lieden, die haar moeders huis reeds hadden bezocht, zag zij even onverschillig terugblijven als zij ze had zien komen. In één woord, *Justine* was een naar, ongevoelig, leelijk meisje, die altijd rammelde en iedereen verveelde. Van *Charlotte* smart het ons, om der waarheid wille, niet veel beters te kunnen zeggen. Dewijl zij drie jaren jonger was dan hare zuster, en waarlijk fraai blond hair had, terwijl *Justines* hoofd vrij dunnetjes was bezet met dat onbestemde hair, hetwelk sommigen zwart, anderen bruin, en weder anderen blond noemen, zoo had zij in haar uiterlijk iets op hare oudere zuster voor, maar voor 't overige...... al tamelijk dezelfde scherpe trekken, dezelfde..... maar neen, een leelijk portret geeft geen genoegen, dus, wij besparen u, waarde lezer, de beschrijving dezer adelijke keisteenen, en, na vermeld te hebben hetgeen trouwens reeds gebleken is, dat noch *van Bierenstag* noch *van Guntheim*, in weerwil van geld of adel, hunne zinnen door de bekoorlijkheden der freules gestreeld voelden, maar slechts om der beleefdheid wille dezen avond van de invitatie hadden gebruik gemaakt, keeren wij tot het gesprek terug, dat onder het genot van een kopje thee werd voortgezet.

Van Guntheim was pijnlijk getroffen door de koude, gevoellooze uitspraak van de freule.

— Uw oordeel is bitter hard," zeide de officier tot de jonge dame. »Als of die lieden geene ziel voor de eeuwigheid zouden behouden. O, freule! ik hoop dat gij slechts schertsende dat vonnis hebt geveld, want anders......"

— Wel natuurlijk, en badinage," viel mevrouw *van Tal* terstond in. »*Justinas* vlugge geest," vervolgde zij eenigzins zachter tot de beide heeren, »legt wel eens woorden in den mond, die niet uit het hart komen. De opmerking was anders niet zonder geest," besloot de douairière, *Bierenstag* beteekenend aanziende.

Hoewel de jonker geenszins met die geestigheid was ingenomen, maar de opmerking zeer had tegengestaan, vorderde toch de wellevendheid, dat hij het vragende knipoogje van mevrouw met eene kleine, beleefde buiging beanwoordde.

— Enfin!" hernam mevrouw, na eenig stilzwijgen, het woord weder opvattende. »'t Is altijd aangenaam, zoo men wrijving van denkbeelden heeft — toujours

MAGAZIJNEN VAN HEEREN MODE ARTIKELEN

van

S. D. BRANDON,

in de Stad en op Passer Senin.

Door ontvangst van eene groote partij laken, tricots, linnen drills, engelsch leder, satijnen-, zijden- en piqué-vestenstoffen, verscheidene soorten van paletôt stoffen, enz., zijn de prijzen der kleedingstukken verminderd, en thans vastgesteld als volgt:

1 superfijne zwarte laken rok 1 » satin de laine of tricot pantalon 1 vest naar keuze	f 75,—
Als boven, van zwart thibet of satin de chine, naar keuze	- 50,—
1 dozijn fijne witte paletots	- 55,—
1 » gekleurde paletots	- 60,—
1 » superfijne witte linnen drill pantalons, eerste kwaliteit	- 90,—
1 dozijn superfijne wit of geel linnen drill pantalons, tweede kwaliteit	- 70,—
1 dozijn engelsch leder pantalons	- 60,—
1 » wit engelsch keper pantalons	- 50,—
1 » witte of gekleurde piqué vesten, prima kwaliteit	- 50,—

Uniform jassen van het beste militaire laken (zonder borduursel)	f 50,—
Uniform pantalons van het beste laken	- 25,—
Blaauw laken marine buis	- 30,—
Blaauw laken schutters rok	- 30,—
Gekleurde tricot pantalons, laatste smaak	- 20,—
1 dozijn witte of gekleurde hemden f 24,— à	- 60,—
1 » flanellen borstrokken - 30,— »	- 50,—
1 » kabaaijen - 20,— »	- 24,—
1 » nachtbroeken - 20,— »	- 24,—

Voor Liverij Bedienden.

1 laken koetsiers rok 2 laken jongens buisjes 1 koetsiers hoed 2 jockey petten	laken en galon naar keuze f 100.

Bij minder hoeveelheid zullen de prijzen even billijk gesteld worden.

Alle deze goederen zijn van de beste kwaliteit, en bij niet voldoende bevinding behoeft men dezelve niet te ontvangen.

Voor vertrekkende personen wordt met den meesten spoed gewerkt, en alles binnen den tijd van twee maal 24 uren afgeleverd.

In beide magazijnen zijn de prijzen gelijk, en worden de kleedingstukken franco aan huis bezorgd.

Bovengenoemde prijzen zijn à contant of op een crediet van eene maand berekend. (1942)

BORDUUR-WOL,

van uitmuntende nuances à f 12,— per ℔. stramien, borduurpatronen, en tapiserie-naalden, kanten, neiges, fraai verlakte thee- en presenteerbladen, gebak-, thee- en koffijtrommeltjes, broodmandjes, enz., zoomede een assortiment regenmantels en bendyjassen, muzijkdoozen, porceleinen thee- en eetserviezen, tête à têtes, waschstellen, verscheidene soorten van puike provisiën en goede dranken, op nieuw ontvangen en verkrijgbaar bij

(1940) M. BLOK, te *Cheribon.*

Opregte
Japansche Soija,

alhier met Specerijën herkookt en afgetapt op flesschen.

Te verkrijgen bij

(1918) GEBR. BEIJNON.

Per „de Vrije Handel"
ontvingen de ondergeteekenden direct uit Engeland:

een factuur van de sedert jaren alom gunstig bekende Lampen, bestaande uit:

Kroonen met 2, 3 en 4 lichten.
Hang Lampen met 1 licht.
Tafel dito.
Muur dito, en
Piano dito,
allen met Onderschotels.

Deze lampen zijn van eene nieuwere en verbeterde constructie, zoodat men kan aannemen dat eene derzelve een gelijk licht geeft als twee van de oude of gewone lampen.

(1875) GEBR. ROSELIE & Co.

Dépôt van geraffineerde Suiker
bij **VAUPEL & Co.**

De ondergeteekenden hebben de eer het Publiek te verwittigen, dat bij hen verkrijgbaar is de Suiker uit de raffinaderij van den heer *H. Mac Gillavrij*, nabij Soerabaya; aangezien de bewerking op eene groote schaal geschiedt, is dezelve tegen f 8.— contant per mandjes van 1/4 picol. No. 1, te verkrijgen; de ten dezen gevolgde nieuwe wijze van bewerking verdient, als meer zoetdeelen inhoudende, verre de voorkeur boven de gewoonlijk gevolgde.

(1905) VAUPEL & Co.

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY

zijn een uitmuntend middel voor de roos. Afschrift van eenen brief van den heer Yeates, te Sussex, gedagteekend 4 October 1852, aan den professor Holloway. Mijnheer, deze dient om u te verklaren, dat ik sedert drie maanden eene hevige roos aan het been had, waartegen alle aangewende middelen niets baten. Men gaf mij den raad uwe zalf en pillen te beproeven, en de dieet of den leefregel te volgen die daarbij is voorgeschreven. Dit had dan ook het beste gevolg en ik genas volkomen. Ik heb uwe middelen sedert aanbevolen aan eenige anderen in gelijke gevallen welke eveneens hersteld zijn.

De Prijzen dezer Pillen en Zalf zijn als volgt:

Doosjes Pillen à............ f 1,—, f 3,— en f 5,—
Potjes Zalf à.............. - 1,—, - 3,— » - 5,—

Elk doosje en potje is vergezeld van eene aanwijzing hoe men de Zalf en Pillen gebruiken moet.

Zijn op franco aanvrage à contant te bekomen bij *Kruthoffer & Soesman* te Samarang, alwaar dezelve in het groot en klein verkrijgbaar zijn. (1616)

TE HUUR of **TE KOOP**

wordt gevraagd een **LANDGOED**, in de residentie Batavia of Buitenzorg. Adres onder letter F aan het Bureau dezer Courant. (1907)

TE HUUR

Het huis op Cramat, laatst bewoond door wijlen den kolonel *Du Perron*, te aanvaarden op 1 November aanstaande, en te bevragen bij *Vaupel & Co.* en

(1938) H. W. DU PERRON.

Gestoffeerde Kamers

met of zonder Kost.

(1464) E. S. DORT.
Tagal.

128ste Frankforter Loterij.

Eerste klasse uitgekomen met kleine prijzen de nommers 17384, 17968, 14581, 24850, 21826.

Tweede klasse de nommers 17332, 556, 22579, 3656, 12456, 4669, 23988, 23932, 14475, 6690, 23861.

(1659) A. SCHWARZSCHILD & Co.

London, 1855.

PLAN

der

128ste FRANKFORTER STAATS LOTER

gewaarborgd en geautoriseerd door

DE VRIJE STAD FRANKFORT a/M.

Bijzondere aanbevelings-artikelen dezer bekende Loter

1. Deze Loterij is de oudste die bekend is, daar dezelve haar staan rekent sedert het jaar 1791.
2. **Waarborg** door het **Gouvernement** voor het **Kapitaal** noodig voor de volle betaling der prijzen aan Deelnemers.
3. **Administratie** door eene **Bijzondere Kommiss** aangesteld en onder toevoorzigt der wetgevende magt **Hooge Senaat.**
4. **Zekerheid gegeven bij de aangestelde Agenten.**
5. De **regtvaardige** uitvoering der trekkingen, daar ie Nommer wordt getrokken en deszelfs **Lot** is **duideli** aangegeven in de Lijsten van het resultaat gedrukt, nage en uitgegeven door de aangestelde Kommissie.
6. **Trekking** in **Publiek** en **onmiddelijke beta ling** der gewonnene Prijzen.

SPECIFICATIE

der

PRIJZEN EN PREMIEN

der

128ste Voornaamste Trekking der Frankforter Staat Loterij.

Meest voordeelige Kans.....Guldens 200,00

1	Kans van	» 150,00
1	»	» 120,00
1	»	» 115,00
1	»	» 112,00
1	»	» 110,00
1	»	» 105,00
1	»	» 104,00
1	Premie van	» 100,000
1	Prijs van	» 100,000
1	»	» 50,000
1	»	» 20,000
1	»	» 15,000
1	»	» 12,000
1	»	» 10,000
2	» 5,000 Guldens	» 10,000
4	» 4,000 »	» 16,000
8	Prijzen van 2,000 Guldens	» 16,000
100	» » 1,000 »	» 100,000
100	» » 300 »	» 30,000
5780	» » 100 »	» 578,000
1	Premie voor het laatst getrokkene nummer	» 3,000
1	» » 2de » » »	» 2,000
1	» » 3de » » »	» 1,000
1	» » 4de » » »	» 600
1	» » 5de » » »	» 350
1	» » 6de » » »	» 250
1	» » 7de » » »	» 200
1	» » 8ste » » »	» 160
1	» » 9de » » »	» 120
1	» » 10de » » »	» 100

De laatst getrokkene dezer 12 Prijzen bekomt alzoo de Premie van 100,000 Guldens.

De Frankforter Gulden heeft dezelfde waarde als de Nederl. Gulden.

Prijs der Actiën.

Eene Halve Actie 60 Gulden. Eene Kwarter Actie 30 Gulden.

De volgende voordeelen worden genoten bij het nemen van meerdere Actiën:

10 Halve Actiën, of 20 Kwarter Actiën, kosten slechts 540 Gulden.
20 » » » 40 » » » » 960 »

Te bekomen bij

(1848) H. M. VAN DORP, te Batavia.

128ste
FRANKFORTER LOTERIJ.

Halve en Kwart Loten in deze Loterij à f 60 en f 30 te bekomen bij

(1629) H. M. VAN DORP, te Batavia.

N.B. Heele Loten zijn niet te bekomen.

Crediteuren en Debiteuren in de onder het beneficie van boedelbeschrijving aanvaarde nalatenschap van wijlen *Peroline Chantre*, weduwe *Legaigneur*, gelieven ten sterfhuize aangifte of betaling te doen binnen 3 maanden na heden. (1919)

»oui monsieur le president," dat is onderwetsch geworden. Wij dames zijn fijner van oordeel, en kunnen niet zien dat onze sexe zich zoodanig prijs geeft, als eene actrice doet; de critique toch van den kruijer uit den engelenbak treft haar zoowel als die der premiers, en zoo dat alles ware, maar, het gedrag dier gevierde tooneelheldienen. Op de planken worden zij hemelhoog verheven, maar buiten het tooneel struikelen, ja vallen zij zonder einde."

Dat was een teêr punt — maar juist op dat terrein was freule *Justine* in haar kracht; veel, zeer veel wist zij bij mamas woorden te voegen. Hoe mademoiselle x. de maitresse van lord D. was geweest en o, zoo veel meer, zoodat de jonker en de luitenant elkander verbaasd aanzagen, niet vattende waar de fijnere sexe zoo veel omtrent was te weten gekomen, of in elk geval in hunne tegenwoordigheid dorst uit te kramen.

— 't Is akelig met haar afgeloopen," besloot *Justine*, haar nichtje *Jeanne* beteekenend aanziende.

— Och!" zeide medelijdend het nichtje, die uit *Justines* blik begreep, dat het iets heel naars moest geweest zijn. Het gesprek dat verder niets belangrijks opleverde, werd eindelijk afgebroken door den binnentredenden huisknecht, die mevrouw verwittigde dat de koets voor was en de vigilante voor de heeren ook.

— Al zoo laat," riep de douairière. »Juste ciel, waar blijft de tijd, dans l'aimable compagnie. Allons mes enfans, dépêchez vous!" 't Zal er stampend vol zijn. Vlug wat, vlug, want ik kom niet gaarne als het parterre reeds zoo vol Lions is, dat geeft zoo'n opzien. Vite, vite! Un instant, Messieurs," vervolgde zij tot de heeren »pour la toilette. Komt dames, komt," en mevrouw verliet het salon, door de drie jonge dames gevolgd.

Weinige minuten na het vertrek der vrouwen, gedurende welken tijd de vrienden over het fatale der entree in de comedie met mama of eene der freules *van Tal* hadden gesproken, trof eensklaps een naar, gillend geluid hunne ooren.

— Wat mag dat zijn," riep de luitenant, en daar het gillen en kermen niet ophield, spoedde hij zich door *van Bierenstag* gevolgd naar de vestibule, waar zij freule *Justine* aan den voet der breede marmeren trap zagen liggen, gillende van pijn, terwijl zij hevig uit neus en mond bloedde. Te gelijk met onze vrienden waren er reeds eenige bedienden toegeschoten en ook de douairière vertoonde zich boven aan den trap.

— Wat is dat? Wat is er gebeurd?" riep de dame, die hare grijze lokken met eenige helkleurige bloemen had opgesierd, terwijl zij hare wit satijnen sortie met dito dons omzet, wat gracieuser in de plooijen trok.

— De freule schijnt gevallen te zijn, antwoordde *van Bierenstag*, daar *Justine* zelve niet in staat was te antwoorden.

— Lieve hemel! is dat iemand ontstellen!" zeide de baronesse. »Ik dacht dat zij vermoord was," en zij keerde naar hare kamer terug, om den tooneelkijker te halen.

— Breng de freule naar binnen en leg haar op de canapé," zeide eindelijk *van Guntheim* tot de vrouwelijke dienstboden, die met heel veel: »Och, heertje's!" en »lieve deugdjes," zonder hulp te bieden, de kermende freule aan haar lot overlieten.

Aan het bevel van den officier werd door de meiden voldaan, hoewel *Stijntje* de keukenmeid later veel te zeggen had van — »door vreemden gecommandeerd te worden en nog wel door één, die van ons eet en drinkt en die van ons geld zoo mooi in de kleeren zit." *Stijntje* meende zeker dat zij 's lands schatkist in persoon was. — Intusschen — *Justine* was zoo als wij zeiden, in het salon op de canapé gelegd en de vrienden, die na het vertrek der diensboden nu met de in eene flaauwte vervallene freule alleen waren, zagen elkander vragend aan, beseffende dat er hulp noodig was, hoewel zij die niet konden aanbrengen. *Van Bierensteg*, die begreep toch iets te moeten doen, ten einde het meisje tot haar bewustzijn terug te brengen, nam de prachtige flacon met eau de cologne van de trumeau, bevochtigde den zakdoek der freule met dat reukwerk, en hield haar dien onder den neus.

— Charmant, vraiment! Charmant et bien galant,"

Théâtre Français de Batavia.

Direction de MM. VAN KINSBERGEN et Ad. POTIER.

Lundi, 5 Octobre 1855.

2me représentation du 7me mois de l'Abonnement.

Le premier Acte du

BARBIER DE SEVILLE,

Une représentation de la réprise de

la Dame de Chœur.

Vaudeville en 3 Actes.

Le Spectacle commencera à **sept heures précises.**

(1948)

128ste FRANKFORTER LOTERIJ.

Trekking der 3de Klasse.

Uitgeloot met een prijs van *f* 12, de nommers 24373, 17302, 17816, 23990, 16201, 25958, 23873, 2680, 15122, 14749, alsmede No. 17882 met de prijs van *f* 100.

(1834) SCHWARZSCHILD SONS.

London, *July* 1855.

GRAND ASSAUT D'ARMES,

ten Voordeele der Noodlijdenden

door de onlangs plaats gehad hebbende **AARDBEVING** te **Ternate** en **BRAND** te **Banda.**

De ondergeteekenden, Meesters op de onderscheidene Wapens, bij het 11de bataillon Infanterie, brengen ter kennisse van een ieder, dat tot voorschreven doel op

Zondag den 7 October aanstaande,

in een der localen van de *Societeit de Harmonie* een **ASSAUT** op alle tot dusverre bekende wapens gegeven zal worden, gevolgd of afgewisseld door Gymnastieke Oefeningen.

Zij rekenen er op dat hunne kameraden, de meesters en prevots van den burger- en militairen stand, dat feest door hunne tegenwoordigheid en medewerking luister zullen bijzetten.

Zij verzoeken de HH. officieren, ambtenaren en particulieren hun de eer aan te doen om meermeld feest bij te wonen.

Voor Dames zullen doelmatige zitplaatsen worden daargesteld.

Aan den ingang der Zaal zal eene Bus gesteld worden, ten einde iedereen in de gelegenheid te stellen om door giften zijn belang in de lijdende menschheid te toonen.

Aanvang des voormiddags ten 10½ ure.

Uit naam aller Meesters bij het 11de bataillon Infanterie,

HARTEL, Sergeant-Majoor.

(1900) FRAAIJENHOVEN, Sergeant.

Iemand, Nederlander, van middelbaren leeftijd, sedert een aantal jaren in deze kolonie gevestigd, zoude zich gaarne als Administrateur aan het hoofd van de eene of andere onderneming in het binnenland geplaatst zien, waartoe hij zich door zijne kennis aan de onderscheidene soorten van Cultures, de Inlandsche talen, schrijfwijzen, zeden en gewoonten, het Boekhouden, en alles wat tot eene solide administratie kan gerekend worden, durft aan te bevelen.

Hierop reflecteerende gelieve men zich ter bekoming van informatiën, te adresseren aan den Heer *H. M. van Dorp*, te Batavia, met francò Brieven onder de letters J. R. (1939)

SODAWATER FABRIEK.

De ondergeteekende heeft de eer, het publiek te verwittigen, dat hij zijne fabriek overgeplaatst hebbende in den Gang Patjenongan, ten einde meer in het middenpunt van Batavia het ter afhaling voor gebruikers gemakkelijker te maken, thans zoodanige uitbreiding aan zijne affaire heeft gegeven, als hem weder in staat stelt aan alle aanvragen te kunnen voldoen. Geene kosten of moeite zijn gespaard geworden, om de preparaten te doen gelijk staan met de beste kwaliteiten in andere landen; de Machinerien zijn van de laatste uitvinding en voorzien van de laatstelijk toegepaste verbeteringen, de No. 1 Sodawater Machine uit de gerenomeerde fabriek van Joseph Tylor & Son Londen. De ondergeteekende durft heden gerust de preparaten in zijne fabriek bereid als een der gezondheid in dit klimaat zeer bevorderlijk middel aanbevelen, daar verschillende verbruikers er den heilzamen invloed van hebben ondervonden. Het dan ook zeer toenemend debiet stelt den ondergeteekende in staat de prijzen op den vorigen zeer billijken voet te houden; zij zijn à contant als volgt:

Sodawater per dozijn fleschen .... *f* 2.50

NB. De Sodawaterfleschen moeten worden terug gegeven waarvoor anders *f* 3,— in rekening zal worden gebragt.

Limonade Gazeuse in halve Champagne fleschen » 4,—
Gingerade » » » » 4,—
Gingerbeer in heele fleschen .... » 5,—

De ondergeteekende neemt deze gelegenheid te baat om beleefdelijk te verzoeken, op aanvrage de Sodawater fleschen te willen terug geven.

Orders voor Java en het Binnenland, zullen op franco aanvrage, steeds met de meeste naauwgezetheid en spoed worden ten uitvoer gebragt, en de ondergeteekende zal zorg dragen steeds zoodanige voorraad voorhanden te hebben, dat personen door heeren Landeigenaren afgezonden, dadelijk met het verlangde kunnen terugkeeren.

Ten einde aan aanvragen in de Stad te kunnen voldoen heeft de ondergeteekende aldaar een dépôt gevestigd bij de heeren *Louran & van Walchren*, waar bovenvermelde dranken steeds verkrijgbaar zullen zijn.

(1927) A. P. G. ABELS.

Eene **GOUVERNANTE**, geëxamineerd in de hollandsche, fransche, engelsche en hoogduitsche talen zag zich gaarne geplaatst. Adres met franco brieven onder litt. J bij de boekhandelaren *Lange & Co.* te Batavia. (1921)

Iemand met getuigenissen sedert eenige jaren een Koffij-land met succes beheerd hebbende, thans buiten betrekking zijnde, zag zich gaarne weder in eene landelijke onderneming geplaatst. Adres franco lett. C. uitgevers van het *Samarangsch Advertentie-Blad.* (1928)

Mr. *H. A. des Amorie van der Hoeven*, advocaat en procureur, woont te Noordwijk, ten huize van mevrouw *Gueux de Coudray*, en heeft zijn kantoor gevestigd in het locaal vroeger gebezigd door den notaris *Meijer.* (1929)

Bij van Haren Noman & Kolff, te Batavia en Samarang, ontvangen:

Van den Honert, Formulier boek, burgerlijke regtsvordering, 2de druk.
Schleiden, de Plant en haar leven.
Kaiser. Sterrenhemel, 2 dln. fraai gebonden.
Hildebrandt, Camera obscura, 4de volledige uitgave in rood linnen.
Van der Burg, Schets der Natuurkunde voor scholen, *compleet.*
Oltmans, de Schaapherder en het slot Loevesteyn, 6 dln., miniatuur uitgave, prachtband.
Onze Tijd, in 14 dln. fraai gebonden, compleet.
Lubach, Populaire natuurkunde van den mensch.
Templeton, Wertuigkundig Handboek.
En vele nieuwe werken van wetenschap en smaak van den laatsten tijd. (1931)

Is het waar of niet?

Nieuwe Schetsen uit de Portefeuille van *Alexander V. H.*

II. **Zoo zijn er!**
III. **Zijn er zoo?**

allen van denzelfden Teekenaar, te bekomen bij

(1857) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Muziekhandel

van H. M. van Dorp te Batavia.

Ontvangen eene nieuwe verzameling ligte muzijkwerken, waaronder Walsen, Galops, etc., alsmede

Burgmuller, Melodienbuch, 8 Lief. .... *f* 24.
The practical Organist, 1e .... 2.
Sacred Evenings at home for Piano or Melodium - 2.
Voss, Chant des Vriandières de l'étoile du Nord - 2.
Wely, Les Cloches du Monastère, nocturne pour Piano .... *f* 2.
Cramer, Album pour la jeunesse .... - 6.
Brauer, Practische Elementar-orgelschule ... - 6.
Rinck, 40 kleine leichte und vermeschte Orgel präludien .... *f* 3.
En Duo's en Trio's voor Viool en Piano, Guitarre en Fluit. (1920)

Piano-Snaren

met het Leder, te bekomen bij

(1892) H. M. VAN DORP. te Batavia.

Lithographisch Établissement.

De ondergeteekende beveelt zich bij voortduring aan tot het vervaardigen van allerlei lithographische werken, als: handelspapieren, etiquetten, visite- en adreskaarten, kaarten, platen, etc., hetwelk alles met de meeste zorg en netheid vervaardigd wordt. Proeven van het werk zijn op aanvrage te bekomen.

(1832) H. M. VAN DORP.

Batavia, September 1855.

VERGULDE LIJSTEN

in verschillende dimensiën te bekomen bij

(1868) H. M. VAN DORP, te *Batavia.*

Vertrekkende Personen.

D. Versteegh. (1913)

Naar *Samarang* en *Soerabaya*

zal op den 12 dezer vertrekken het stoomschip **Padang.** Voor vracht en passage adressere men zich bij de agenten

(1944) B. KOPERSMIT & Co.

Batavia, 6 *October* 1855.

Naar Singapore via Muntok en Riouw.

Het stoomschip **Koningin der Nederlanden**, Gezagvoerder *Prins*, vertrekt op den 11den dezer.

Voor vracht en passage gelieve men zich te vervoegen bij

de Directie der N. I. Stoomboot-Maatschappij,

(1947) MACLAINE, WATSON & Co.

Batavia, 6 *October* 1855.

Naar *Borneo's Westkust*,

zal den 7den dezer via Muntok vertrekken het stoomschip *Banda*, kapt. *Schmidt.* Voor vracht en passage adressere men zich aan de agenten.

(1933) B. KOPERSMIT & Co.

Batavia, 2 *October* 1855.

Het Vertrek der Stoomboot **LANGAN LAMONGAN**, gezagvoerder *Prins*, is bepaald als volgt:

Van **Batavia** naar **Samarang** op den 10, 20 en 30, van iedere maand, en

Van **Samarang** naar **Batavia** op den 5, 15 en 25 van iedere maand.

Nadere informatiën zijn te bekomen ten kantore van

MACLAINE, WATSON & Co., alhier

en te Samarang bij

(1906) McNEILL & Co.

---

sprak eensklaps de baronesse, met hoed en shawl, (vrij opzigtig voor hare jaren) binnentredende. »Zoo mag ik het zien. Die scène heeft iets van het tragédie, c'est pour nous préparer. Het is....")

— De freule schijnt ernstig gevallen te zijn," viel *van Bierenstag* de douairière in de rede. Zij is buiten kennis."

— Een vapeur;" hernam de dame, »wel lieve hemel, dat is treurig en nu juist op het oogenblik dat de koetsen voor zijn. — *Justine*, wat scheelt je?" vervolgde zij hare dochter naderende, »foei! zijt zoo dwaas niet; schaam je toch; 't is onvoegzaam" en mevrouw *van Tel* trok het zijden kleed harer dochter wat meer over de voeten, die door het leggen op de canapé zigtbaar waren.

— Met uw welnemen, mevrouw," sprak *van Guntheim* nu, die zich niet kon verklaren, hoe de dame zoo weinig medelijden toonde; »ik zou oordeelen dat het in ieder geval raadzaam ware, om de freule te bed te brengen en spoedig een geneesheer te doen komen, aangezien men niet weten kan....."

— Hoe laat is het?" zeide mevrouw zich bedenkende.

— De pendule wijst zeven uren," antwoordde *van Guntheim.*

— Al zoo laat," hernam mevrouw *van Tel* „ja, dan zal het toch moeijelijk wezen *Justine* nog mede te nemen. Enfin, ik moet wel mijn excuses maken, dat mijn kind ons zoo dérangeert, — waarschijnlijk een tand los gevallen;" vervolgde zij het bloed ziende dat *Justines* chemisette had bevlekt. „Ik dacht waarlijk dat mijne kinderen de jaren der valhoedjes te boven waren. A la bonne heure......" en mevrouw schelde.

— *Johan*," zeide mevrouw tot den binnentredenden knecht, zeg aan *Diena*, dat zij de freule komt halen, om Haaredele naar haar appartement te brengen, zeg tevens aan de freule *Charlotte*, dat op Haaredele gewacht wordt en ga, zoo gij ons in het rijtuig hebt geholpen, naar doctor *Smits* met verzoek om hier te komen, terwijl gij zult zorgen, dat het, zoowel hier, als in de achterzaal goed warm is, wanneer wij terug komen."

— Zeer wel mevrouw," zeide *Johan* en vertrok. — *Charlotte* kwam met *Jeanne* reeds de zaal binnen, toen de knecht die verliet, en op hare vraag: »Wat is dat?" was het antwoord der moeder.

— O, misérable! *Justine* heeft de sottise gehad om te vallen, nu we juist gereed zijn om uit te gaan. Ik ben er heus verlegen mede. Monsieur le baron, gij zult u met de mama moeten vergenoegen. Contre le sort...." en den jonker schouderophalend, met een lachje aanziende, wachte zij op het antwoord, dat dit maal alleen in een deftig: »Veel eer, mevrouw." bestond.

Had zij dan geen gevoel, geen moederlijk gevoel, die rijke, adelijke dame? Was zij er dan ééne, die onbewogen een lijdend kind kon verlaten, om een voorbijgaand genot te smaken?..... Maakte mevrouw *van Tel* eene zoo droevige uitzondering in het getal van vele trouwe, gevoelvolle moeders? Helaas! ja — schoon zij ook als moeder gevoeld en bemind kon hebben, dat gevoel, die liefde voor hare kinderen was, zoo niet vernietigd, toch onderdrukt geworden. Waardoor? Door andere liefde — door eigenliefde, door wereldliefde.

(*Wordt vervolgd.*)

BATAVIA.

Gisteren avond had in onzen schouwburg de reeds lang toegezegde opvoering plaats van *Le Proscrit ou Le Corsaire de Venise*, groote Opéra in vier bedrijven, muzijk van den beroemden *Maestro Verdi*.

Was de verwachting daardoor lang gespannen geweest, waarlijk zij werd niet te leur gesteld en zonder overdrijving kunnen wij zeggen, dat wij, sedert het vertrek van Miss Hayes, geen genotvoller avond in onzen schouwburg hebben bijgewoond Van den eenen kant blonken de artisten uit, zooals wij het van hen nooit gezien, zelfs niet verwacht hadden, aan den anderen kant bestond er onder het publiek opgetogenheid en geestdrift, die van dien tijd bijna evenarende.

De inleiding en het voorspel dier Opéra, schenken dadelijk door hun verheven stijl een groot denkbeeld van al wat de muzijk betreft, terwijl de zuivere melodiën door hare schakeringen, doch vooral de finalen der bedrijven wel als meesterstukken in de muzijk beschouwd mogen worden. Onder de leiding van den kundigen orchestmeester *Soeweyne*, muntten de liefhebbers en de overige toonkunstenaars boven mate uit en wekte de algemeene geestdrift op, waarin zij zeker eene belooning voor hunne inspanningen ten behoeve dier opera zullen hebben gevonden.

Wij zouden misschien in onbillijkheid vervallen, indien wij afzonderlijk melding maakten van het door ieder der artisten aan den dag gelegde kunsttalent, want allen, allen, zonder onderscheid, zoowel zij, aan wie de hoofdrollen opgedragen waren, als die in het koor zich deden hooren, hebben zich een kroon op het hoofd gezet, en waren de hun toegezwaaide lof overwaardig. De opgetogenheid en de toejuichingen van het publiek getuigden daarvan aanhoudend, doch vooral bij de finale van het derde bedrijf, dat wel als het schoonste *morceau d'ensemble* der geheele opéra geroemd mag worden, en de algemeene terugroeping der artisten kan hun op nieuw ten bewijze strekken, dat het Bataviaasch publiek hunne talenten volgaarne huldigt, indien zij slechts, zoo als op gisteren, daartoe in de gelegenheid wordt gesteld.

Wij weten niets op de uitvoering dezer opera af te dingen. De costumes van allen waren rijk en prachtig en werden hoogelijk geroemd, tot zelfs de decoratiën, die anders, indien zij slechts konden, de schouderophalingen van het publiek zouden willen ontvlugten, verdienden goedkeuring en zoo liep het *geheel* op dien avond te zamen, om denzelven nog lang in gedachtenis te doen houden en naar eene *herhaling* te doen haken.

— Men leest in de *Javasche Courant* van heden:

Wester-Afdeeling van Borneo. Den 3den Sept. jl. zijn te Pontianak aangekomen, de gezagvoerder en de bemanning van het verongelukte barkschip *Djohaia*, toebehoorende aan den sulthan *Moeda* van Bandjermasin en beladen met steenkolen voor Pontianak.

Volgens verklaring der opvarenden, waren zij den 30sten Julij van Bandjermasin vertrokken en hadden den volgenden dag water in het schip ontdekt. Alle pogingen hadden zij te vergeefs aangewend om het lek te ontdekken, tot welk einde men een gedeelte der lading over boord had geworpen. Toen echter, niettegenstaande het aanhoudend pompen, het water in het schip steeds was vermeerderd, werd door de opvarenden besloten hetzelve op het land te sturen, als het eenige middel om het vaartuig voor zinken te behoeden.

Den 2den Augustus was het schip beoosten *Poeloe Mankob*, zuidkust van Borneo, gestrand en werd alstoen weder al het mogelijke door de opvarenden in het werk gesteld om het lek op te sporen, terwijl de overgeblevene lading, tot op 50 tonnen na, in zee werd geworpen.

Alles bleek echter vruchteloos te zijn, en daar het vaartuig meer en meer in reddeloozen toestand verkeerde, besloten de opvarenden, op den 12den dag na de stranding, met de booten te vertrekken. Op 24 August. waren zij behouden te Soekadana aangeland, van waar zij, na alle hulp te hebben ondervonden, verder naar Pontianak waren doorgereisd.

Toen men deze tijding te Pontianak ontving, was sedert de stranding ongeveer eene maand verloopen, en zoude van het wrak, volgens verklaring der opvarenden wel niets meer te vinden zijn, aangezien het schip reeds bij hun vertrek vol water was geloopen en op eene zijde lag.

De posthouder van Soekadana heeft echter zijne onderhoorige hoofden aanbevolen, om in geval er iets van de gestrande bark mogt worden opgevischt, daarvan onverwijld mededeeling te doen.

De schipbreukelingen zijn, na ook te Pontianak van het noodige te zijn voorzien, naar Samarang gezonden, van waaruit beter gelegenheid bestaat om naar Bandjermasin terug te keeren.

NEDERLAND.

Men schrijft uit *'s Gravenhage*:

Naar men verneemt zal de Hertog Bernhard van Saxsen-Weimar, voor eenigen tijd, de residentie verlaten. Alvorens de voorgenomen reis te aanvaarden, heeft de Hertog een bezoek willen brengen aan het geneeskundig établissement Zuiderburg van dr. W. Hendriksz, onder wiens geleide de Hertog zich ruim 3 uren aangenaam heeft bezig gehouden met het bezigtigen van het museum, waar zeldzame verzamelingen anatomisch pathologische en chirurgicale praeparaten zijn ten toon gesteld en waar zich insgelijks de rijke verzameling van heelen oogheelkundige instrumenten en het model cabinet van ortopaedische bandages enz. bevindt. Vervolgens werd het badhuis van bevallige bouworde, uitsluitend ten dienste der huispatienten, en ingerigt tot het toedienen der verschillende soorten van baden, in oogenschouw genomen, en daarna het tegenoverliggende gebouw, ingerigt voor de kostelooze opname en verpleging van arme lijders, bezigtigd. De Hertog heeft zijn landelijk uitstapje geeindigd met eene wandeling door het fraaije park, dat Zuiderburg omgeeft, en dat niet weinig bijdraagt tot veraangenaming en tot ligchamelijk voordeel van hen, die in het établissement worden verpleegd. Bij het afscheid heeft Z. H. de ondubbelzinnigste blijken zijner hooge tevredenheid aan den heer Hendriksz betuigd, en de verklaring achtergelaten, dat hij in deze vaderlandsche instelling ten allen tijde de levendigste belangstelling zal blijven koesteren.

— Z. Exc. de heer Pahud, Minister van Koloniën, heeft deze residentie verlaten, tot het doen eener buitenl. reis.

ENGELAND.

Londen. Lord J. Russell zal de aandacht van het Lagerhuis vestigen op het bezetten van Italië door vreemde troepen. Gewigtige zaak gewis, voor een liberaal Protestantsch land als Engeland, maar of de motie van lord Russell wel ter bekwamer tijd inkomt, wordt betwijfeld. Zij zal wel het lot ondergaan van alle motiën.

— De Koningin zal zich op 18 ek. te Douvres inschepen. Het escader dat haar vergezelt, bestaat uit de schepen *Neptune* van 120, *Saint-George* van 120. *Sans-Pareil* van 70, *Malacca* van 17, *Inflexible* van 7, *Seaclark* van 8, *Rosamond* en *Rolla* van 6 stukken.

Behalve Prins Albert, de oudste Prinses en de Prins van Galles, zal de Koningin vergezeld zijn van den markies de Breadalbane, opper-kamerheer, den hertog van Wellington, opper-stalmeester, lord Spencer, opper-intendant, alsmede lord Clarendon en lord Granville. Het hof zal 40 dagen afwezig zijn.

— Van wege het Ministerie is bekend gemaakt, dat generaal Simpson, 21 Julij jl. in eene dagorder, zijne benoeming tot opperbevelhebber van het Engelsche leger in de Krim heeft bekend gemaakt. Hij zeide daarin het gewigt zijner taak wel te gevoelen, doch ook trotsch te zijn op het vertrouwen door zijne Souverein in hem gesteld.

— De generaal-majoor Markham zal de opvolger van generaal Simpson zijn. Hij is 47 jaar oud De oud militaire school, bij wie geen goed generaal is, die den slag van Waterloo niet bijwoonde, veroordeelt luidkeels, onder de hoede van generaal Brown, die benoeming. Anderen verheffen die keus hemelhoog.

— De Poolsche meeting is niet gelukkig. Onderscheidene voorname personen hebben zich om verschillende, welligt niet altijd openhartige redenen, van het presidium dier vergadering afgemaakt. Zij zal nu plaats hebben onder de leiding van lord Harrington.

— De Bey van Tripoli verkeert in grooten nood. Hij is slechts meester van zijne hoofdstad. Het schijnt echter dat de insurgenten het voornemen niet hebben, om den Bey te ontroonen, want zij hebben de tusschenkomst des sultans en die der geallieërden gevraagd, ten einde regt te doen aan hunne gewis niet onregtmatige grieven.

Men leest in de Sebastopolsche correspondentie van de *Times*:

Gedurende den wapenstilstand na den noodlottigen dag van den 18den om de dooden te begraven, had alles met meer waardigheid plaats, dan bij vroegere gelegenheden van dien aard. Ik hoorde daarbij het volgend gesprek. Een Russisch officier vroeg aan een der onzen: »Hoe staat het met de levensmiddelen? — Wij hebben alles wat wij behoeven, dank zij der vloot.— Ja, maar daar is iets wat de vloot u niet verschaffen kan, de slaap! — Wel, wij slapen even veel als gij.— Vertrouwt gij nog altijd Sebastopol te zullen innemen?— Wij moeten, Engeland en Frankrijk willen het. — O zeer wel. Maar, Rusland heeft vast besloten de stad niet te laten innemen en wij zullen eens zien, wie het langste dit kunnen willen en het meeste volk verliezen. Dit gesprek ging gepaard met het aanbod van sigaren en vuur en alle mogelijke beleefdheden."

— De Engelsche dagbladen deelen het overlijden mede van sir W. Parry, vice-gouverneur van het Greenwichsche hospitaal, de beroemde onderzoeker van de Noord-Poolzeeën en medgezel van kapitein Ross, op diens gedenkwaardige reis in 1818.

— Men leest in de *Sun*:

Uit goede bronnen wil men weten, dat het doel van het bezoek van den koning der Belgen in Engeland, bestaat in het erlangen der zekerheid omtrent Belgie's onzijdigheid in den tegenwoordigen oorlog. Het schijnt dat lord Palmerston sterk verlangde, dat Belgie zich openlijk ten gunste der verbondenen zou verklaren, met belofte van deelneming aan den oorlog op een te bepalen tijdstip, doch de welvaart die Belgie, onder die staatkunde van non-interventie geniet, is zoo groot, dat de koning het regt om al de voordeelen dier stelling te behouden, is komen vorderen, en zijn wij wel ingelicht, dan hebben zijne vertoogen den uitslag gehad van onzen eersten minister geheel ten dien opzigte van gedachten te doen veranderen.

BELGIE.

Antwerpen, 10 Julij. Men leest in een dagblad van Luik: Zondag laatstleden heeft er in een der vier steenkolenmijnen te Serang, die welke genaamd wordt Hendrik Willem, door de ontvlamming van het water en koolzuurgaz, in de mijnontginningen *Grisou* genoemd, een groot ongeluk plaats gehad.

De ontploffing geschiedde des morgens ten 2 ure. Dertien mijnwerkers werden gedood en vijf gekwetst. Zoodra de heeren Kamp, directeur, Bouquet, inspecteur der mijnen en Thiry, oppermijngraver dit ongeluk vernamen, daalden zij met vier mijnwerkers in de mijn neer, doch het had hun bijna het leven gekost en de vier bedoelde mijnwerkers stikten. Dit zijn de eenige bijzonderheden, welke men tot dus verre omtrent deze droevige gebeurtenis te weten is kunnen komen.

FRANKRIJK.

Parijs, 10 Julij. Berigten alhier uit Russische, en derhalve onverdachte bronnen ontvangen, deelen ten opzigte van den gezondheidstoestand van czaar *Alexander II* mede, dat die soeverein, welke altijd zeer zwak van borst geweest is, in den laatsten tijd, ten gevolge der vermoeijenis, waaraan hij zich heeft blootgesteld, bloed opgeeft en op dit oogenblik zeer ernstig ziek is.

Parijs, 13 Julij. Wij zijn steeds van nieuws van Sebastopol verstoken. De naderingswerken worden voortgezet en zijn bijna voleindigd. Iederen dag kan men een nieuwen aanval verwachten. De Franschen zijn vol geestdrift en wachten met ongeduld op het oogenblik, waarin zij wraak kunnen nemen over hunne nederlaag op den 18 Junij. Een jong mensch, tot een der eerste familien dezer hoofdsteden behoorende, die eenige maanden geleden vrijwillig in de gelederen getreden is en zich thans als eenvoudig soldaat voor Sebastopol bevindt, schrijft aan zijn vader, een gepensioneerd generaal, brieven, die van zijn gezond oordeel en kennis van zaken getuigen en waarin hij zich onbewimpeld over den toestand aldaar uitlaat. Reeds heeft de *Presse* herhaaldelijk uittreksels dier brieven in het licht gegeven. In een derzelven worden onze verliezen naar echte bescheiden berekend op 25,000 gesneuvelden en aan de gevolgen hunner wonden overledenen, hetwelk magtig verschilt van de onlangs in den *Moniteur* gedane betrekkelijke opgave, waarin dat cijfer slechts op 8500 gesteld wordt.

In dien brief komen ook zeer aardige bijzonderheden omtrent den zedelijken toestand van het leger voor. Na over de geestdrift, vastberadenheid, het verlangen om de worsteling te hervatten en het onbepaald vertrouwen in den goeden uitslag onzer soldaten te hebben gesproken, voegt dit jonge mensch er bij: *ongelukkige kinderen ons de Engelschen.* Deze woorden bevatten geen beledigenden bluf tegen de Engelschen, wiens moed dat jonge mensch niet ontkent. Integendeel laat hij hun ten dien opzigte alle regt wedervaren. De Engelschen, zegt hij, zijn heldhaftig, onwrikbaar, bewonderbaar zoolang er slechts sprake is van te vechten, maar ook magteloos en zonder veerkracht tegen de vermoeijenissen in de loopgraven en de ontberingen van den oorlog. »Ieder hunner," gaat hij voort, »moest twee bedienden hebben en even zoo hun breakfeast, lunchon, diner en soeper, ongerekend de thee, grog en whiskey. Wij zijn genoodzaakt hunne dooden te begraven, want zij zijn er niet toe in staat. De hitte slaat hen ter neer, de koude verkleumt hen. Wij bewijzen hun dan ook gaarne alle diensten die wij kunnen. Wat het betreft, even gaarne zeggen zij, zonder dat hunne eigenliefde daaronder het minste lijdt, dat de Franschen de beste soldaten der wereld zijn, niet door hun moed in het gevecht — want die ontbeert niemand, — maar door hunne opgeruimdheid, matigheid, geschiktheid om alles te verdragen en te ontberen, door hunne standvastigheid in het werken, hun onvermoeiden ijver en, voegen zij er bij, ons de hand toereikende, door hunne hulpvaardigheid. De Franschen zijn beste jongens *very good fellows!*"

— De generaal *Pelissier* heeft de volgende dagorder aan het leger medegedeeld om het overlijden van lord *Raglan* aan hetzelve mede te deelen:

Algemeene Order.

De dood heeft den veldmaarschalk lord *Raglan*, te midden der uitoefening van zijn opperbevel, overvallen en het Engelsche leger in rouw gedompeld.

Wij willen ons met dien rouw vereenigen. Zij die lord Raglan, de geschiedenis van zijn edel, vlekkeloos, zoo geheel door de, aan zijn vaderland bewezen diensten vervuld bestaan gekend hebben, allen die getuigen waren van zijne onversaagde houding in de dagen van Alma en Inkermann; allen, die zich de kalme en onwankelbare grootheid zijns karacters gedurende dezen moeijelijken en gedenkwaardigen veldtogt herinneren, in één woord, allen, die een hart bezitten, zullen het verlies van zulk een man betreuren.

De gevoelens die de opperbevelhebber hier uitdrukt, zijn gewis die van het gansche leger. Hij zelf is diep door dien onverwachten slag getroffen. De openlijke smart wordt bij hem vermeerderd door het leedwezen van voor altijd van een wapenbroeder gescheiden te zijn, wiens hartelijkheid hij hoogschatte, wiens deug-

BIJVOEGSEL

behoorende bij den

JAVA-BODE,

van Zaturdag 6 October 1855, No. 80.

den hij bewonderde en in wien hij steeds een opregte en welwillende medewerking had gevonden.

Hoofdkwartier voor Sebastopol, 29 Junij 1855.

De opperbevelhebber,

(w. g.) PELISSIER.

Parijs, 16 Julij. Onder de nieuwstijdingen met de laatste particuliere brieven uit de Krim ontvangen, kan de terugkeer van een gedeelte der reserve, nu zes weken geleden naar Sebastopol ontboden, naar het kamp van Malask in de nabijheid van Constantinopel, wel als belangrijk beschouwd worden. Te Kamiesch en Balaclava valt de zamentrekking van kanonneerbooten, kanonsloepen en andere ondiep gaande vaartuigen in het oog. Deze daadzaken, in verband gebragt met het vertrek uit Frankrijk van een corps troepen, dat op ten minste 40,000 man geschat wordt, en het zenden naar de Zwarte Zee van alle kanonneerbooten en kleine vaartuigen, waarover de bondgenooten, behalve voor de expeditie in de Oostzee, kunnen beschikken, zijn van dien aard, dat men wel geloof moet slaan aan het sinds eenige dagen in omloop zijnde gerucht, dat Frankrijk en Engeland eene groote onderneming in Bessarabie willen doen, in welk geval, naar men zegt, de maarschalk *Baraguay d'Hilliers* het opperbevel over het daartoe vereenigd leger zou voeren.

— Men leest in een den Fransche dagbladen:

Als de voorstad van Sebastopol, dat is de Zuidzijde, in de magt der belegeraars valt, zullen deze dan aldaar overwinteren, na eerst Kamisch op zoo geduchte wijze te hebben versterkt, dat het een leger kan dekken? Sommigen gelooven dat, doch anderen voorspellen dat een gedeelte van het leger in Turkije of naar den Donau zal terugkeeren. Hoe 't zij, de toebereidselen te Constantinopel en Varna voor nieuwe Fransche kampen, sluiten de mogelijkheid niet uit, dat een gedeelte des legers zich voor den winter verplaatst, maar dat zou op zijn hoogst eene wijziging van tractaat zijn en geen begin van een verlaten van het Turksch grondgebied. Dat zal men zeer zeker blijven bezetten tot Rusland den vrede aanneemt. 't Is daarom, dat de geruchten in Duitschland verspreid, nopens eene aanstaande opheffing van het beleg van Sebastopol hier geen geloof vinden. Het belegerings-corps kan geen voet gronds voor Sebastopol ontruimen, of de bezetting zou het werk, daarop of daaronder aangelegd, verwoesten en verliet het de ontzaggelijke verschansingen, met zoo veel moeite en ten koste van zoo veel bloed daargesteld, dan zouden die in ettelijke dagen vernield zijn. Zeker is het echter, dat de belegeraars alle punten kunnen bezet houden en toch een aanzienlijk gedeelte hunner krijgsmagt naar elders verplaatsen. Overigens verwachten velen belangrijke oorlogsfeiten van de magtige en belangrijke vloot, die onder kapitein Magnan in aantogt is en die zich op 't onverwachts hier en ginds kan vertoonen. Anderen echter voorspellen daarvan weinig goeds. Zij voeren aan, dat nog geen der stoombooten van de Rhône en de Saône eene lange zeereis heeft gemaakt, en vragen of zij de stormen in de Zwarte Zee en in de zee van Azoff zullen kunnen weerstaan? Of die lange vaartuigen de kracht der golven zullen trotseeren? Hoe die schepen, eigelijk handels-vaartuigen, aan oorlogs-schepen het hoofd zullen kunnen bieden? 't Zijn toch slechts transport-schepen, geschikt om een leger te doen landen. En die flotille kost, naar men zegt, 20 millioen francs! Welligt geeft de tijd spoedig een antwoord op al die groote verwachtingen en kwade voorspellingen.

De Franschen naderen intusschen den Malakoff-toren al meer en meer. Zij kunnen, zegt men, de klokken te Sebastopol hooren slaan, en de muzijk des avonds hooren.

DUITSCHLAND.

Berlijn. Men schrijft uit Parijs aan de *Neue Preussische Zeitung*: »Graaf Nesselrode heeft aan het Weener Cabinet des Czaars tevredenheid betuigd voor de pogingen, die het, in 't belang des vredes, in 't werk stelde en op zeer ondubbelzinnige wijze te kennen gegeven, dat Rusland niet alleen het bekende Oostenrijksche voorstel zou hebben aangenomen, maar nog genegen was om het in ernstige overweging te nemen. De tekst dier nota is officieus doch niet officiëel aan den heer de Bourqueney medegedeeld. Het doel, waartoe enkele dagbladen generaal Létang naar Weenen laten vertrekken, is verdicht, en het gerucht, door een der correspondenten der Belgische *Indépendance* verspreid, als of Rusland nu de 4 waarborgspunten, volgens de uitlegging van het Westen zou willen aannemen, eene dwaasheid,''

De *Gazette Autrichienne* berigt, dat generaal Letang te Parijs wordt verwacht, met een eigenhandigen brief des Keizers van Oostenrijk.

— Onze consul-generaal te Bucharest, heeft zich, bij de hervatting zijner werkzaamheden al dadelijk verdienstelijk gemaakt in het tegengaan van mishandelingen, waaraan Russische onderdanen in de Donau-Vorstendommen zijn blootgesteld. Zoo liet op 24 Julij, de prefect van politie, Rosetti, een Rus, die niet voor hem uithaalde, op de openbare straat met den blooten sabel mishandelen. Op klagte van den consul-generaal, in wiens zorg en hoede de Russen zijn gesteld, werd genoemde Prefect onmiddelijk afgezet.

— In Beijeren zijn de commando's der beide arméecorpsen opgeheven.

— Het Hannoversch Ministerie heeft bij circulaire aan alle collegiën en staats-beambten bekend gemaakt, dat het vastelijk besloten heeft, de aanvaarde taak in haren vollen omvang te volvoeren en de zaak der constitutie met spoed tot een goed einde te brengen. Het doet daarbij opmerken, dat de regtspleging, de opheffing van het jagtregt, de ontlasting van staats-en gemeentelasten, de zelfstandigheid der gemeenten ten aanzien van hunne inwendige belangen, enz., niet door den veranderden staat van zaken zullen worden verkort en dat het eene onwaarheid is, als men beweert, dat voortaan alleen stand en geboorte den weg openen tot ambten en bedieningen. Bekwaamheid, geschiktheid, onbesproken gedrag en vooral beproefde eerlijkheid en trouw, zoowel in als buiten 's Rijks dienst, zal de beste aanbeveling zijn en verzoekt de autoriteiten om een en ander ter algemeene kennis te brengen.

— Gedurende de maand Julij, zijn 2200 schepen de Sond gepasseerd en hebben ook den Sondtol betaald.

Een besluit des keizers beveelt den Gouverneurs van Nieuw-Rusland en Bessarabie om zooveel mogelijk het kozakkenleger langs den Donau te versterken, door er vrijwilligers van alle volksklassen bij aan te nemen.

— In zijn werk: *Notes of a nine years residence in Russia*, verhaalt de heer Harrison de volgende anecdote:

Het was den bekenden comiek Martineff gelukt een gehoor bij vorst Volkhonsky te verwerven. Eensklaps trad keizer Nicolaas het vertrek binnen. Hij scheen goed geluimd te zijn en het woord tot den tooneelspeler rigtende, zeide hij, dat hij van zijne bekwaamheid had hooren spreken, doch zich daarvan nu zelf wilde overtuigen en hem daarom gelastte den ouden minister na te bootsen. Martineff gehoorzaamde en de nabootsing was zoo volmaakt, dat de keizer schudde van het lagchen en het scheen hem zoo te bevallen, dat hij, tot grooten schrik van den armen comiek, als het ware zijn eigen ik wilde zien en den tooneelspeler opdroeg ook hem na te bootsen.

Te vergeefs wendde Martineff voor, dat zijne gestalte hem zulks belette. Nicolaas bleef het verlangen. De tooneelspeler wapende zich met moed en met een spoed en tegenwoordigheid van geest, die hem misschien reddeden, knoopte hij zijn rok digt tot aan de kin, wierp de borst vooruit en het hoofd in de hoogte en, naar zijn best vermogen, houding en gang des keizers nabootsende, liep hij het vertrek op en neder en vervolgens voor den minister stilstaande, riep hij dezen, naauwkeurig de stemverheffing des keizers navolgende, toe: »Volkhousky! geef den heer Martineff duizend zilveren roebels.''

De Czaar scheen een oogenblik onthusd, doch zijne koelbloedigheid onmiddelijk hervattende, begon hij te glimlagchen en gelastte die som aan Martineff uit te betalen.

Odessa, 3 Julij. Op dit oogenblik is een groot leger uit Volhynie en Podolie naar het gouvernement van Cherson en de Krim op marsch. Odessa zal gedurende twee maanden overstelpt worden met doortrekkende troepen, om welke te huisvesten de particuliere huizen en de twee openbare gebouwen niet genoegzaam zullen zijn. Het bestuur is dag en nacht op de been, om de noodige huisvesting voor zulk eene groote zamentrekking van troepen gereed te maken.

De regering te St. Petersburg heeft besloten den oorlog met de uiterste kracht door te zetten en al de in de gouvernementen van Volhynie en Kiem vereenigde corpsen infanterie, cavallerie en artillerie parken, worden naar de Krim gerigt.

Het grootste gedeelte der te Lutzk, Kreeminietz, Proskaron, Nowogorod, Zytamirsz en op andere plaatsen in Volhynie gelegerde troepen zijn reeds naar Odessa op marsch. Al de kampen zijn opgeheven en ontzaggelijke hoeveelheden militaire behoeften zakken de Dniester af om met wagens langs den weg van Owidropol naar deze stad, van hier naar Nicolajev en verder over land en te water naar Cherson gevoerd te worden.

Te Cherson zijn ook langs de Bug groote hoeveelheden militaire goederen en duizende zakken met meel aangekomen. Men zegt dat het leger van Bessarabie, onder het bevel van den generaal Luders, zijn hoofdkwartier te Kisscheneff gevestigd hebbende, voorloopig op denzelfden voet blijft. Wanneer men dat alles nagaat, dan is het klaarblijkelijk dat er op dit oogenblik eene algemeene verplaatsing der Russische landmagt plaats grijpt en buiten twijfel, dat tegen den 15den dezer maand de magtsmiddelen, waarmede men te werk wil gaan, in onze zuidelijke streken vereenigd zullen zijn.

De Kina-boom op Java overgebragt.

(*Vervolg en Slot.*)

Den 30 Junij 1852, neemt de Koning het gewigtige besluit, om een uitstekend kruidkundige, den heer J. K. Hasskarl, die aan den plantentuin op Java met zooveel roem werkzaam was geweest, naar Zuid-Amerika te zenden, ten einde aldaar van kina-soorten, zaden en planten te verzamelen, en die regtstreeks naar Java over te brengen. Niet slechts de inzameling van Calisaya-kina, maar zoo mogelijk van alle goede kina-soorten, is het doel van zijne reis. — Eene ruime som gelds wordt er ter zijner beschikking gesteld, en ziedaar het tweede middel, hetwelk onmisbaar was, goed gekozen. Geen geld zou er beter besteed zijn, nu een kundig en ijverig man met deze zaak werd belast. — Zijne reis wordt geregeld en hem de noodige aanbevelingen gegeven, om hem eene goede ontvangst te verzekeren, maar overigens hem alle vrijheid gelaten, zoo als de aard der zaak dat vorderde.

De zaden, die hij mogt magtig worden, zou hij voorloopig over China naar Java zenden, en zoo het later gevorderd werd, zou een oorlogs-vaartuig hem regtstreeks met al wat hij verzameld had, komen afhalen en naar de plaats der bestemming brengen.

Zoo doende, toonde de Minister het hooge belang der onderneming ten volle te begrijpen.

In het begin van 1853, is de heer Hasskarl te Lima aangekomen, door de autoriteiten goed ontvangen, en vangt zijne reis aan in het land, dat hem tot nu toe zijne schatten verborgen hield.

Reeds in Mei ziet hij zich omgeven van de planten, waarop zoo velen het oog gevestigd houden; hij ziet reeds het welslagen van zijn streven, en vraagt of, in April 1854, een oorlogs-vaartuig ter Westkust van Zuid-Amerika zou kunnen aanwezig zijn, om hem, met zijne te verzamelen of reeds verzamelde schatten, naar Java over te voeren.

Eene kleine hoeveelheid zaad, naar de meening Cinchono Condaminea, wordt door hem aan de heeren de Vriese en Miquel gezonden, om in Nederland in den grond gelegd te worden, zoodat, bijaldien onverhoopt mogt mislukken, wat hij voor had, dan nog dit zaad zou behouden blijven.

Voorts zendt de heer Hasskarl naar Nederland eene andere hoeveelheid zaad, die van hier naar Java wordt gerigt, terwijl een deel aan de botanische tuinen van Leiden, Utrecht, Groningen en Amsterdam gezonden wordt, welke aldaar gedeeltelijk zijn in den grond gelegd, gedeeltelijk zijn bewaard. De in Nederland gezaaide zaden komen op, behalve te Groningen. De plantjes van Leiden en Amsterdam werden later naar Java gezonden en zijn daar gezond aangekomen; die van Utrecht zijn met de Hendrika verongelukt.

Met stilzwijgen moeten wij tot ons leedwezen voorbijgaan, al datgene, wat op de reis van den heer Hasskarl betrekking heeft, omdat ons daartoe de bijzonderheden ontbreken in die uitvoerigheid en naauwkeurigheid, dat wij daarvan een getrouw overzigt geven kunnen. Het doet ons leed en wij wenschen hartelijk, dat een ander dit uitvoerig zal openbaren. — In een land te reizen als datgene, waar de kina-boom groeit; dat te doen in eenzaamheid en met een doel, hetwelk niet mag worden geopenbaard, levende planten te verzamelen en uit een onbewoond binnenland naar de kust te vervoeren en te verzorgen: inderdaad het is niet noodig bijzondere kennis te hebben aan de duizende bezwaren, daaraan verbonden, om die bezwaren reeds hoog te schatten.

Wij noodigen de Regering uit het streven van den heer Hasskarl in alle bijzonderheden bekend te maken, opdat elk een zich zich zal kunnen overtuigen, dat aan geen waardiger vertegenwoordiger der Nederlandsche Regering deze gewigtige aangelegenheid kon worden toevertrouwd.

Wij voor ons kunnen slechts vermelden, dat de heer Hasskarl, van zeer onderscheidene, en daaronder de beste kina-soorten, zaden en planten verzameld heeft, en met dezen schat beladen, door Z. M. fregat *Prins Frederik der Nederlanden*, dat den 12 Junij 1854 te Islay aankwam, is opgenomen en de reis naar Java heeft volbragt.

In December van dat jaar kwam hij op Java aan met 21 kisten Kina-planten, die onder zijn opzigt zijn uitgeplant en meerendeels zijn opgekomen.

Daar groeijen zij voort met de plantjes, die uit zaad alhier te Leiden en te Amsterdam zijn gekweekt, of uit het zaad, hetwelk deels door Hasskarl zelf naar Java is genomen, deels derwaarts is gezonden over Nederland.

Aan voorzorgen, aan overleg, aan beleid heeft het niet ontbroken, en de Regering zag zich gesterkt door de medehulp van deskundigen van alle kanten, die hare pogingen op den waren prijs wisten te stellen. Mislukking was onmogelijk.

Z. M. de Koning, gevoelende, wat er is tot stand gebragt; gaarne eerende en Hoogstdezelfs goedkeuring mildelijk schenkende aan elk, die Zijne Regering schraagt en het heil van Nederland bevordert, heeft getoond, deze uitnemende zaak op hoogen prijs te stellen.

Voor zoo verre dit ter onzer kennisse is gekomen, heeft Z. M. vooreerst den heer Hasskarl benoemd tot ridder van den Ned. Leeuw, alsmede aan de heeren Miquel en de Vriese onlangs die onderscheiding toegekend; voorts een Cabinet-schrijven doen rigten aan alle vroeger genoemde geleerden, die of weleer op de overbrenging der kina-plant naar Java hadden opmerkzaam gemaakt, of aangedrongen, of wel deel genomen hebben aan het uitzaaijen der zaden en het overbrengen van jeugdige kina-plantjes naar Java, waarin Z. M. bijzondere tevredenheid is uitgedrukt, over het deel, hetwelk elk dezer heeren aan deze belangrijke zaak heeft genomen. Inderdaad weder een teeken van 's Konings uitnemenden zin, om met naauwgezetheid gade te slaan en met Hoogstdezelfs goedkeuring te bekrachtigen al datgene, wat de nationale eer bevorderen en Nederland tot blijvend heil verstrekken kan. De Koning heeft daarbij vroegere diensten, al hadden zij niet onmiddelijk tot het doel geleid, niet vergeten, maar eere gegeven wien eere toekwam.

Bij ééne zaak moeten wij nog bepaald verwijlen. Verdienen de vroegere Ministers van Kolonien geen verwijt, dat zij aan de stem van zoovele deskundigen geen gehoor gegeven hebben? Deze vraag achten wij ons verpligt bepaald op te werpen, want wij leven in een tijd, waarin het mede-regeren, onder den vorm van verwijten, regel is. Ons antwoord is, neen! Van den oogenblik, waarop aan de Regering het eerste voorstel is gedaan, heeft zij berigten ingewonnen, is zij in overleg getreden, heeft zij pogingen aangewend; maar dan eens stuitte zij op het gemis van een geschikt persoon, aan wien deze last kon worden toevertrouwd, dan eens werden haar van de plaats, waar de kina-boom groeit, door deskundigen zulke bezwaren voorgehouden, ook die aan het zenden van een bepaald persoon zouden verbonden zijn, dat zij niet anders kon, dan op die aanwijzingen afgaan. Er is veel meer, dan wij in ons beknopt overzigt vermeld hebben en niets zou gemakkelijker zijn, dan de vroegere Ministers van Kolonien te beschermen tegen de verdenking, dat zij niet alle aandacht aan deze zaak zouden geschonken hebben.

Hier ging het, zooals zoo dikwerf, dat de zaak eindelijk rijp was; dat men door ervaring de waarde der bezwaren had leeren kennen.

Wij eeren daarom de vroegere besturen om hunne pogingen, al zijn zijn ook niet gelukt! Zij waren voorbereiding voor het welslagen.

Maar op dienzelfden grond brengen wij dan ook onze hulde aan den Minister Pahud, die, ingelicht en gesteund door zoo veel als er was vooraf gegaan, met vasten tred op zijn doel afging en dat doel bereikt zag door een man als Hasskarl, die, ook met den besten wil van de Regering, voor het welslagen van de zaak onmisbaar was.

Niemand zette zijn knagenden tand in iets, wat op deze schoone zaak betrekking heeft, maar eere en roeme, want er is iets groots, iets goeds tot stand gebragt. — *Cuique Suum.*

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Naar
October	1	Nederlandsch	Kandang Hauer	W. Zeelt.	Batavia.	1 Oct.	Amsterdam.
»	2	»	Hector	J. Schoon	Tjilatjap.	27 Sept.	Sumanap.
»	3	Engelsch	Swan.	S. S. Barker	Swan River	19 Sept.	Singapore.
»	2	Amerikaansch.	Flying Cloud.	J. P. Creesy.	Whampoa	7 »	New-York.
»	—	Engelsch	Storm Way	H. Hart.	»	31 Aug.	Londen.
»	5	Nederlandsch	Louiza Maria	D. Herdersche.	Batavia.	3 Oct.	Amsterdam.
»	—	Engelsch	Farit Ween.	B. L. Lones.	Londen.	25 Mei.	Singapore.
»	—	Fransch	Benjamin Sanier.	Fousard.	Nantes.	26 Junij.	Batavia.
»	3	Nederlandsch	Nederlanden	T. de Ruiter	Batavia.	2 Oct.	Wyn Kopersbaai.

Aangekomen Schepen te *Batavia.*

Datum.		Vlag		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten
October	3	Nederlandsch	stooms.	Banda	F. H. Schmidt.	Soerabaya.	20 Sept.	B. Kopersmit en co.
»	—	»	schip	Amphitrite	D. Grim	Pasaroean.	26 »	Paine, Stricker en co.
»	—	Nederl. Indisch	bark	Anaserie	Said Satrie.	Grissee.	25 »	Coulster.
»	—	Fransch	schip	Sophie Cezard.	Lesergeant.	Havre.	19 Junij.	G. Suermondt en co.
»	4	Nederlandsch.	»	van Oldenbarneveld.	A. Meyboom	Tailao	12 »	»
»	—	»	»	Barend Willem	J. W. Retgers.	Sydney.	23 Aug.	Paine, Stricker en co.
»	—	Nederl. Indisch	bark	Aladanie	Sech Bakreso	Grissee.	28 Sept.	Coulster.
»	5	Nederlandsch.	»	Konk. Ned. Yacht Club	C. M. Nooyen.	Rotterdam.	12 Junij.	
»	—	»	»	Admiraal de Ruiter.		Amsterdam		
»	—	»	»	Albatros	H. P Haasnoot	Tagal		de Weerdt, Ruyl en co.
»	—	»	»	Egmond en Hoorn	A. Glazener	Cheribon		G. Suermond en co.
»	—	Nederl. Indisch	»	Atiatul Rachman.		Soerabaya.		
»	6	Nederlandsch.	»	Dionysa Catharina		van de Oost.		

Vertrokken Schepen van *Batavia.*

Datum.		Vlag		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
October	4	Nederl. Indisch	bark	Balheer	Mohamad Semoer	Samarang en Banjermass.
»	—	» »	»	Fathool Mobark	Hadjie Taip.	Cheribon en Tagal.
»	—	» »	schoen.	Kiem Soenhien.	Tjin Hianlong	Cheribon.
»	5	Z. M.	brik	Pylades.	luit. t/z. 1 k. Kleyne	Koers. om de Noord.
»	—	Nederl. Indisch	bark	Almansoor	Said Djin.	Pamanoekan.
»	—	» »	schoen.	Blinjoe Srie Boelan.	Tan Tikboe.	Cheribon.
»	—	Fransch	schip	Michel Montagne	Gachet	Samarang.
»	—	Nederl. Indisch	brik	Noorfol.	Said Alhabasy.	Banka.
»	6	Amerikaansch.	clipper	schip Bonita.	Hatch	Havre.
»	—	Nederl. Indisch	bark	Kim Teksing	Kwee Tjoensien.	Cheribon.

In lading liggende Schepen te *Batavia*

Vlag.			Namen der Schepen	Gezagvoerder	Bestemming	Agenten
Nederlandsch.		schip	Anjer	Berkholst	Samarang.	Paine, Stricker en co.
»		bark	Amphitrite.	D. Grim.	Amsterdam	»
»		»	Formosa	Smit.		van Ommeren, Rueb en co.
»		»	Amerika.	F. Ruiter	Nederland	G. Suermondt en co.
»		»	van Bosse.	W. van der Hoeven.		»
»		»	Makasser *	H. van der Meyden.	Amsterdam	»
»		»	Oldenbarneveld	Meyboom		»
»		bark	Flora	van der Wijk		B. Kopersmit en co.
»		»	Christina Agatha.	H. de Visser	Samarang en Soerabaya	Maclaine, Watson en co.
»		bark	Julie	P. F. Ryken.	Rotterdam	Haager en Schuurman.
»		fregat	India *	d'Arnaud Jerkens.	Rotterdam	Reynst en Vinju.
Nederl. Indisch		»	Naga Laut *.	J. Winter	Samarang	John Pryce en co.
»	»	»	Fathoer Rachman	Said Alhadie	Banka.	Coulster.
»	»	brik	Ana Serie.	Said Satrie.		»
»	»	bark	Indramayoe	Sech Jemanie		»
»	»	brik	Aladanie	Sech Bakreso		»
»	»	bark	Bacht Mastora.	Said Alhabasy.	Soerabaya	D. N. Buys en co.
»	»	schoen.	Batavia	Giam Liangsoeij	Cheribon en Tagal.	»
Engelsch		bark	Alverton *	Clarkson.		Maclaine, Watson en co.
»		»	Bernica *	Jarmin	Golf van Persie	»
»		»	Gallant.	Black.		Hughan.
»		»	West *	O. Andreas.	Londen	Martin. Dyce en co.
»		brik	Sophia.	Woolcock		Metzendorff, Wilmans en co.
»		»	[illegible] *	R. L. Keys	Australie.	Pitcairn, Syme en co.
»		schip	Juliet	A. Mc. Intgre.	Singapore	»
Zoewd. clipper		schip	Robert Dickson *	B. Hjarne		»
»		brik	Ariel *	Aberg	Bremen	Metzendorff, Wilmans en co.
Amerikaansch.		schip	Revenue *	Howes		Paine, Stricker en co.
»		»	Rebecca *	Hotchkiss		»
Fransch		»	Auguste George.	S. Monnier.	Havre.	G. Suermondt en co.
»		schip	Sophia Cezard	Lesergeant	»	»

De Particuliere schepen zijn aangeduid met een *.

Aangekomen schepen te *Soerabaya.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Sept.	24	Ned.	schip Bernhard Hertog van Saxen Weimar	Hasewinkel.	Samarang.
»	25	»	bark Adolf van Nasau	D. D. Borchers.	Port-Adel.
»	26	N. I.	stooms. Banda.	F. H. Schmidt.	Batavia.
»	27	»	bark Fathol Kair.	Go Ing Ay.	Riouw.
»	—	Ned.	schip Jacoba.	van Wagtendonk	Batavia.
»	28	N. I.	kotter Little Tot	Katjoong	Pasoeroean.

Vertrokken schepen van *Soerabaya.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Sept.	25	N. I.	Djelanie	Said Alie	Sumanap.
»	—	»	Goansien	Ooy Ankie	Riouw.
»	27	»	schoen. Anis	Sech Bahasoan.	Banjermass.
»	—	»	» Masehoer	Said Alie	Sumbawa.

In lading liggende Schepen te *Soerabaya.*

Vlag.			Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten
Nederlandsch		bark	Timor	F. Agema		Fraser, Eaton en co.
»		»	Elize Henriëtte.	J. F. Detering.		»
»		bark	De Amstel	H. H. Rademaker		Hoekstra. Gijsing en co.
»		»	Vice Admiraal Gobius.	A. A. van der Linden.		B. J. van Eck en co.
»		brik	Mathilda	B. van Olst		Schimmelpenninck en co.
»		bark	Admiraal Piet Hein.	L Hazenwinkel	Nederland	Hoeksta, Gysing en co.
»		bark	Tryntje Fenna.	J. F. des Ruelles.		
»		»	Yatsoein.	P. J. Detering		
»		»	Ternate.	F. van der Pol.		W. Cores de Vries.
»		»	Adolf van Nassau.	D. D. Borchers.		
»		»	Bernhard Hertog van Saxen Weimar.	P. H. Hazewinkel.		
Nederl. Indisch		»	Fatal Main.			
»	»	»	Adevaak.	Hadjie Samsodin	Singapore.	Hadjie Samsodin.
»	»	»	So-oetdin	Sech Bausir.	Banka via Batavia	Said Jafar Segaf.
»	»	schoen.	Isabel.			
»	»	»	Djaleha.	Hoesin Samsodin.		
»	»	bark	Fathal Kair.	Go Ing Ay		
»	»	schip	Atiat Rachman	J. Worthington	Golf van Persië via Bat.	L. Johan.
»	»	schoen.	Julia.	A. Couteron	Timor koepang.	W. A. Nash.
»	»	bark	Tiang Tay	Lim Tik Hie		
»	»	bark	El Machlaar	Sech Segaf.		
»	»	»	Almeer Selim	Mohamat Noor.	Banjermassing	Gezagvoerder.
»	»	»	Tiangtay.	Lim Tikhie.		
»	»	schoen.	Kengpie.	Ong Kanghan.		
»	»	stoomb.	Java.			
»	»	»	Macasser.	H. J. E. E. Chevallier.		
»	»	»	Banda.	F. H. Schmidt.		
Deensch		brik	John.	J. F. W. Looft		Adam en co.
Siamsch		schoen.	Senie.	Tjoa.		
Engelsch		brik	Kair Barhadian.	F. H. Craig.		

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* 27 *tot en met den* 29 *September* 1855.

AANVOER.

Van Telock Djambie per praauwen campang gez. Kaija.

500 pic. rijst. 50 do. suiker. *Reijnst en Vinju.*

Van Indramaijoe per praauw campang gez. Siedjen.

252 pic. rijst. *Tjie Eng.*

Van Cheribon per praauw campang gez. Kastinap.

174 pic. rijst. *The Bau.*

Van Pamanoekan per praauwen campang gez. Saijuien.

200 pic. rijst. *Jopho.*

Van Tjeriengien per praauw campang gez. Kenna.

4500 ps. rotting. 30 pic. boomhout. *Oey Koeuke.*

Van Pamanoekan per praauw Tjemplong gez. [illegible].

240 pic. rijst. *Gezagv.*

Van Indramaijoe per ned. ind. schoener *Batavia*, gez. Giam Liansoeij.

450 pic. rijst. 6 corg. bat. slendangs. 2 do. do. doeken. *[illegible] Siengseng.*
1803 pic. rijst. *Tiedeman en van Kerchem.*

Van Muntok per ned. ind. schoener *Kim Soeging*, gez. Tjin Hianlong.

$14^{1}/_{2}$ pic. was. *Gezagv.*

Van Palembang per ned. ind. bark *Kim Teksin*, gez. Kwie Tjansien.

$170^{4}/_{10}$ pic. ongez. katoen. 32 do. bindrotting. $26^{2}/_{10}$ do. dam[mer]. $17^{5}/_{100}$ do. benzoin. $2^{2}/_{10}$ do. gutta percha. 250 st. stroozak[ken]. $20^{9}/_{10}$ pic. gambier. *Gezagv.*
$53^{3}/_{10}$ pic. dammer. $3/_{4}$ do. benzoin. 2 do. honig. 650 strengen [zeil]garen. *Lo Tjingtik.*
100 strengen zeilgaren. *Tan Tjinghoe.*
26 pic. dammer. *Tjoa Kianing.*
$11^{4}/_{10}$ pic. was. *Said alie bin Aloewie.*
3 pic. benzoin. *Said Segaf.*
$7^{1}/_{10}$ pic. was. $7/_{20}$ zijde sarongs. *Order.*
$9^{9}/_{10}$ pic. was. *Said abd. Segaf.*

Van Rotterdam per ned. schip *Formosa*, gez. M. A. Smit, agt. van Ommeren Rueb en co.

18 kn. eau de cologne. *Haager en Schuurman.*
7 kn. manufact. $10/_{2}$ pijp. cognac. *Metzendorff Wilmans en co.*
20 kn. bladkoper. 10 vs. spijkers. *G. Suermondt en co.*
4 kn. manufact. *E. Moormann en co.*
5 coll. manufact. *Gumprich en Straus.*
1 kt. fluweel. *Pandel en Stiehaus.*
41 leggers. *de Weerdt Ruyl en co.*
40 kn. manufact. 20 leggers. 100 md. water. 70 vs. verf. 100 k[nn. lijnzaad]ken olie. 2 ks. vernis. 2 do. borstels. *Order.*
25 leggers. *Agenten.*

Lading voor Samarang.

14 kn. papier. 1 kt. schoenen. 22 ks. provisien.

Lading voor Soerabaya.

150 kelders genever.

Van San Francisco per Amer. schip *Rebakah*, gez. H. W. Hotchkiss. agt. Paine Stricker en co.

2735 zakk. meel. 1200 do. tarwe. *Paine Stricker en co.*

UITVOER.

Naar Padang per ned. ind. schip *Tulkens Se-oet*, gez. Sech Ismail bin Almeinie.

465 koij. zout. *Said Hoessin Segaf.*
91 corg. sarongs. *Sech abut Bahabessij.*
2 kn. lampen. 12 ps. hangstolpen. 5 dos. sausen. 3 do. eng. [...] 12 pot do. confituren. 10 md. min water. *John Pryce en co.*
13 kn. glazen. *Purvis en co.*
2 bn. spauis stripis. uit het entrep. *N. H. M.*
5 kn. div. kat goederen. *Said Hoessin Segaf.*
10 md. bier. (50 kn. bier. 2 vn. coralen. uit het entrep.) *E. Moormann en co.*
7 kn. ruwe zijde. uit het entrep. *Said aloewie Satrie.*
2 ks. en 1 pakje regalen. uit het reg. pakhuis (1 kt. zeepen. [uit] het entrep. *Haager en Schuurman.*
1 kt. wit katoen. 1 do. madera. 1 do. zoda water. *Andersen T[...]son en co.*
128 kn. madapoll. 168 do. ruwe katoen. 11 do. schrijfpapier. 4 d[o.] bl. sarongs. 1 do. .... 3 do. ruwe shertings. 6 do. wi[tte] shertings. *N. H. M.*
5 pic. rijst molens. 1 plank. *Lim Hoa.*
8 st. ongebl. katoen. *Said Hoessin Segaf.*
7 kn. ruwe zijde. 20 st. eur. chitzen. 25 doz. doeken. 9 corg. b[...] doeken. *Sech awab Djoaz.*
60 ℔ echt gouddraad. *Said Aijdroes.*

Den 29 Sept., 1855.

Naar Nederland via Pangool per ned. schip *Kandanghauer*, gez. W. Zeelt. agt. Haager en Schuurman.

500 pic. tin. 150 do. rotting. 25/m. goeniezakken. *N. H. M.*
52 ks. kop. geld. *Gouvernement.*

Naar Singapore per Hamb. schip *Auguste Kauffman*, gez. R. H. Weiland. agt. Behre en Kinder.

200 keld. genever. uit het entrep. *Busing Schröder en co.*
20 kn. rhijnwijn. 1 do. cotonetten. 1 do. slendangs. 2 vs. koral[en] uit het entrep. *E. Moormann en co.*
1985 doll. *Merta Mengalo.*
3675 » *Noorramiet.*
1360 » *Mahamud Joesoep.*
1050 » *Jenoes Machamet.*
300 » *Asamodien.*
250 doll. 11 corg. bat. doeken. *Owa Petjong.*

Naar Nantes per Fr. schip *Chandernagor*, gez. H. Huet. agt. G. Suermondt en co.

5366 pic. suiker. 15 do. gutah percha. 100 do. rotting. 400 do. dammer. 1494 do. zw. peper. (569 ps. buffelhuiden. 2 oxh. wi[jn] uit het entrep. *Agenten.*

Naar Nederland via Soerabaya per ned. schip *Hellevoetsluis*, gez. W. J. Vos. agt. G. Suermondt en co.

105 kn. koper. 31 vn. spijkers. *Aan boord gebleven lading voor Nederland.*
100 pic. rotting. 400 do. tin. *N. H. M.*

Aan- en Uitvoer te Samarang *van den* 02 *tot en met den* 27 *Sept.*, 1855.

AANVOER.

Van Batavia per ned. ind. stoomb. *Langan Lamongan*, gez. J. Prins.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 26 Sept., 1855 no. 77.

Van Nederland over Batavia per ned. schip *Koning Willem II*, gez. G. van Eijk Menkman.

28 kn. aardewerk en 16 coll. koopmanschapp. *J. Hijmans.*
5 kn. touwwerk en koord. *van den Broek en Vacchens.*

Van Havre over Batavia per Fr. schip *Coquimbo*, gez. H. Wannebroucq.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 26 Sept., 1855 no. 77.

Van Nederland over Batavia per ned. schip *Anna*, gez. P. A. Kleijnenberg.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 29 Sep., 1855 no. 78.

Van Nederland over Batavia per ned. schip *Jacoba en Christina*, gez. J. C. Berk.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 29 Sept., 1855 no. 78.

Van Nederland over Batavia per ned. schip *Wilhelmina Catharina*, gez. N. H. Oudshoorn de Groot Stiffrij.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 29 Sept., 1855 no. 78.

UITVOER.

Naar Tegal per ned. ind. bark *Ban Guan*, gez. Lim Djehie.
336 pic. rijst. *Gezagv.*
Naar Nederland per ned. schip *Louisa Maria*, gez. D. Herdersche.
7,250 pic. gouv. koffij. *N. H. M.*
8 pic. bindrotting. *B. Kopersmit en co.*
Naar Batavia per ned. ind. stoomb. *Langan Lamongan*, gez. J. Prins.
Zie Aanvoer te Batavia Java-Bode dd. heden no. 79.

Naar Nederland over Soerabaya per ned. schip *Wassenaar*, gez. A. Hofstee.

2000 pic. gouv. koffij en 44 kn. gouv. kopergeld. *N. H. M.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.